

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **T. H.**, zast. Mgr. Annou Větrovskou, advokátkou, se sídlem Štěpánská 630/57, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2007, č. j. 7 Ca 1/2006 - 31,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2007, č. j. 7 Ca 1/2006 - 31, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě k Městskému soudu v Praze se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze, ze dne 27. 4. 2007, č. j. 7 Ca 1/2006 - 31, kterým 1. bylo rozhodnutí policejního prezidenta Policie České republiky ze dne 23. 12. 2005, č. j. PPR-345/K-PK-2005, prohlášeno za nicotné, 2. žaloba, jíž se žalobce domáhal zrušení fiktivního rozhodnutí Policie ČR, Policejního prezidia ČR o zamítnutí odvolání proti fiktivnímu rozhodnutí o odepření informací požadovaných žádostí žalobce ze dne 11. 11. 2005, byla odmítnuta, a kterým byla 3. žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2000 Kč do třiceti dnů od právní moci rozsudku a 4. žalobci uložena povinnost zaplatit do tří dnů od právní moci rozsudku soudní poplatek ve výši 2000 Kč, v kolcích, a to z žaloby proti fiktivnímu rozhodnutí Policie ČR, Policejního prezidia ČR o zamítnutí odvolání proti fiktivnímu rozhodnutí o odepření informací požadovaných žádostí žalobce ze dne 11. 11. 2005.

V kasační stížnosti, podané ve vztahu k výroku II. (stěžovatel sice v kasační stížnosti uvádí označení výroku III., obsahově však jde o výrok II.) - s odvoláním na důvod nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu podle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ve vztahu k výroku IV. z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., stěžovatel obsáhle vyjádřil nesouhlas s napadeným rozsudkem. Ve vztahu k výroku I. uvedl, že městský soud sice vyslovil nicotnost reálného rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 12. 2005, č. j. PPR-345/K-PK-2005 (vydaného po nastoupení účinků právní fikce odmítavého rozhodnutí o odvolání), ale z jiných důvodů, než ze kterých navrhoval vyslovení nicotnosti žalobce, avšak s ohledem na to, že kasační stížnost jen proti důvodům rozhodnutí je nepřípustná (§ 104 odst. 2 s. ř. s.), kasační stížnost proti tomuto výroku nesměruje. Dále stěžovatel zejména namítá, že pro rozhodnutí výrokem II. a IV. městský soud vyšel ze zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování, resp. v obsahu správního spisu. Tímto zjištěním bylo, že žalobce v reakci na svoji žádost o poskytnutí informací ze dne 11. 11. 2005, obdržel od žalovaného sdělení ze dne 16. 11. 2005, že jeho žádosti bude vyhověno a vyzval jej, aby kontaktoval vhodného pracovníka ohledně projednání vhodného termínu. Stěžovatel uvádí, že takové sdělení nikdy neobdržel, žalovaný ani netvrdí, že by tuto písemnost odeslal doporučeně do vlastních rukou, resp. že by vůbec byla prokazatelně odeslána a doručena. Na tuto námitku, byť obsaženou v žalobě, soud nijak nereagoval, rozsudek tak nemá oporu v obsahu správního spisu a zároveň je pro nedostatek odůvodnění (pro nevypořádání se všemi žalobními námitkami) nepřezkoumatelný a zmatečný. Stěžovatel dále namítá, že městský soud nesprávně, aniž by to namítal kdokoliv z účastníků, vyhodnotil, že žádost stěžovatele o poskytnutí informace ze dne 11. 11. 2005 nesměřovala k výkonu práva na informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 106/1999 Sb.“), nýbrž k výkonu práva stěžovatele být seznámen s výsledkem řízení o stížnosti ve smyslu vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú.l., o vyřizování stížností, oznámení a podnětů a z toho vyplývajícího práva na seznámení se s obsahem stížnostního spisu. Městský soud poté uzavřel, že podání stěžovatele ze dne 11. 11. 2005 nebylo způsobilé vyvolat právní účinky, které zákon č. 106/1999 Sb. s podáním žádosti spojuje a proto zde neexistovalo žádné rozhodnutí o neposkytnutí informací nastolené právní fikcí podle § 15 odst. 4 zákona, protože na vztahy založené podanou žádostí se zákon č. 106/1999 Sb. vůbec nevztahuje. Ze stejných důvodů pak soud dovodil nicotnost reálného rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 12. 2005, č. j. PPR-345/K-PK-2005. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že jeho žádost o poskytnutí informací ze dne 11. 11. 2005 nespadá do režimu zákona č. 106/1999 Sb., a je, či byla, svojí povahou žádostí o seznámení se s obsahem stížnostního spisu. Argumentuje přitom příslušnými závěry Městského soudu v Praze v jiných obdobných věcech a stejně tak odkazuje na související judikaturu Nejvyššího správního soudu, a v obecnější rovině i na judikaturu Ústavního soudu. Za nezákonný stěžovatel označuje i výrok IV., který mu ukládá povinnost zaplatit soudní poplatek 2000 Kč za žalobu proti fiktivnímu rozhodnutí vydanému ve druhém stupni. Namítá, že bylo-li vydáno fiktivní rozhodnutí, a následně v téže věci i reálné rozhodnutí, pak dané řízení tvořilo jeden celek, a stěžovatel nevidí důvodu, proč by měl zpoplatňovat obě rozhodnutí, vydaná v jednom správním řízení, jež tvoří jeden celek a jsou napadená jednou žalobou, dvěma soudními poplatky. Poukazuje přitom na obdobnou situaci v jiné již rozhodnuté

věci u Městského soudu v Praze, sp. zn. 6 Ca 183/2003, kdy soud žalobu směřující proti reálnému a fiktivnímu rozhodnutí o odepření informací v jednom a tomtéž řízení (na základě téže žádosti) projednal a rozhodl po zaplacení jediného soudního poplatku 2000 Kč a žádný druhý soudní poplatek již nevybíral. Současně odkazuje i na související vybranou judikaturu Ústavního soudu, ve spojení s níž dovozuje jednak přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k tomuto výroku (ve věci soudního poplatku), a jednak i důvodnost kasační stížnosti. Závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze ve výroku II. (odmítnutí žaloby) a IV. (o povinnosti k zaplacení soudního poplatku 2000 Kč za žalobu proti fiktivnímu rozhodnutí) zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Stěžovatel kasační stížnost dále doplnil podáním ze dne 26. 7. 2007, sepsaným zvolenou zástupkyní. Doplnění přitom, vedle dílčí textové opravy znění kasační stížnosti, obsahuje jen vyjádření zástupkyně stěžovatele, že se s obsahem kasační stížnosti ztotožňuje a činí návrh tam uvedený, totiž aby z důvodů podle § 103 odst. 1, písm. a), b) a d) s. ř. s. byl napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, v němž uvádí, že se plně ztotožňuje s názorem městského soudu, že podání stěžovatele nesměřovalo ke zjištění konkrétní informace spadající do působnosti povinného subjektu, nýbrž že se stěžovatel domáhal postupu ze strany povinného subjektu, jehož výsledkem mělo být fyzické seznámení stěžovatele se spisem (umožnění nahlédnout do něj) a pořízení kopií listin v něm obsažených. Podle žalovaného bylo podstatným, že stěžovatel byl informován o možnosti se s požadovaným spisem seznámit sdělením ze dne 16. 11. 2005, přičemž tato skutečnost (pokud stěžovatel tvrdí, že toto sdělení neobdržel), koresponduje tomu, že daná písemnost byla dne 18. 11. 2005 předána podatelně Policejního prezidia ČR k poštovní přepravě, a to, že a jak byl stěžovatel předmětným sdělením informován, bylo uvedeno i v rozhodnutí ze dne 23. 12. 2005, č. j. PPR-345/K-PK-2005, které stěžovatel převzal dne 30. 12. 2005. Přestože stěžovatel ví, že Policie ČR má po celou dobu řízení, resp. od 16. 11. 2005 doposud, požadovaný spis připravený k nahlédnutí (stěžovatel požadoval seznámení se spisem) a k pořízení kopie, na tuto skutečnost stěžovatel nereagoval a odbor kontroly a stížností Policejního prezidia ČR v tomto smyslu nekontaktoval. Pokud stěžovatel namítá, že nic nebránilo, aby mu byly požadované informace, ve formě kopie spisu, poskytnuty poštou, k tomu žalovaný uvádí, že stěžovatel žádal, aby byl seznámen s celým obsahem spisu (nahlédnutí do spisu), a aby mu bylo umožněno pořídit si kopii. Pokud by mu kopie spisu byla zaslána, nebyla by splněna žádost o nahlédnutí do spisu, proto byl vyzván, aby oddělení kontroly a stížností kontaktoval, že jeho žádosti bude vyhověno, a to v rozsahu stanoveném příslušnými předpisy. Z uvedených důvodů žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro nedůvodnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel přípisem ze dne 11. 11. 2005 požádal, s odkazem na § 13 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., Policii České republiky, Policejní prezidium, Praha, o poskytnutí informací o obsahu celého spisu oddělení kontroly a stížností Policie ČR, Policejního prezidia, č. j. PPR-2100/OKS-ST-2005, týkajícího se vyřizování jeho opakované stížnosti na protiprávní jednání pracovníka skupiny kontroly a stížností Policie ČR, Obvodního ředitelství Praha II., ze dne 30. 6.

2005, a na protiprávní vyřízení prvotní stížnosti oddělením kontroly a stížností Policie ČR, Správy hlavního města Prahy. Výslovně přitom uvedl, že žádá, aby byl seznámen s celým obsahem tohoto spisu, týkajícího se vyřizování uvedené stížnosti, a aby mu bylo umožněno pořídit si jeho kopii.

Policie ČR, Policejní prezidium, oddělení kontroly a stížností zaslalo stěžovateli sdělení ze dne 16. 11. 2005, podepsané vedoucím 2. skupiny, mjr. Mgr. M. F., v němž se uvádí, že stěžovatelově žádosti bude vyhověno, a to v rozsahu stanoveném příslušnými předpisy, s tím, že za tímto účelem má kontaktovat níže uvedeného vyřizujícího pracovníka (kpt. Mgr. P. K.) ohledně projednání vhodného termínu. Toto sdělení podle kopie listu knihy odeslané poštou (založeno ve spisu) bylo předáno centrální podatelně k odeslání stěžovateli dne 18. 11. 2005.

Dále z obsahu spisu vyplývá, že stěžovatel také požádal o podání informací – nahlédnutí do spisového materiálu č. j. PSP 561/OKS-ST-273-2005 u OKS Správy hlavního města Prahy, Policie České republiky. Na jeho žádost bylo reagováno sdělením ze dne 18. 11. 2005, podepsané vedoucím 2. skupiny, pplk. J. B., v němž je uvedeno, že požadovaný spis bude stěžovateli předložen dne 24. 11. 2005 v 8.30 hod. v kanceláři kpt. P. na oddělení kontroly a stížností Policie ČR, Správy hlavního města Prahy, se sídlem v Praze 4, Sdružení 1. Současně je zde uveden kontaktní telefon pro případ, že by daný termín stěžovateli nevyhovoval a chtěl si dohodnout jiný termín. Podle poznámky ve spisu se stěžovatel v uvedeném termínu nedostavil, ani netelefonoval.

Správní spis dále obsahuje stěžovatelovo odvolání ze dne 2. 12. 2005 proti tvrzenému fiktivnímu rozhodnutí o odepření informace podle zákona č. 106/1999 Sb., jakož i zamítavé rozhodnutí policejního prezidenta Policie České republiky, ze dne 23. 12. 2005, o tomto odvolání. V tomto rozhodnutí je uvedeno, že k právní fikci zamítavého rozhodnutí nedošlo, neboť stěžovateli bylo dne 21. 11. 2005 odesláno centrální podatelnou sdělení ze dne 16. 11. 2005 (postoupené centrální podatelně dne 18. 11. 2005), že může v dohodnutém čase nahlédnout do požadovaného spisu a současně i pořídit kopie.

Ze soudního spisu vyplývá, že stěžovatel se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí policejního prezidenta Policie České republiky, ze dne 23. 12. 2005, přičemž tvrdil, že rozhodnutí žalovaného je nicotné, neboť mu bránila překážka věci rozhodnuté. To dovozoval ze skutečnosti, že odvolání podal dne 2. 12. 2005 a podle § 16 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., mělo být o odvolání rozhodnuto do 17. 12., resp. 19. 12. 2005, což se nestalo, a tak uplynutím stanovené lhůty pro dané rozhodnutí nastala fikce rozhodnutí o odvolání. Současně stěžovatel zpochybňoval, že mu bylo zasláno, resp. doručeno, shora uváděné sdělení ze dne 16. 11. 2005, podepsané vedoucím 2. skupiny, mjr. Mgr. M. F.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil tak, že zákonná lhůta pro poskytnutí informací skončila dne 28. 11. 2005, přičemž požadované informace byly stěžovateli poskytnuty a to ve sdělení vedoucího 2. skupiny oddělení kontroly a stížností Policejního prezidia ČR ze dne 16. 11. 2005, odeslaným centrální podatelnou stěžovateli dne 21. 11. 2005, kterým bylo stěžovateli sděleno, že jeho žádosti bude vyhověno v rozsahu stanoveném příslušnými předpisy s tím, že stěžovatel byl vyzván, aby kontaktoval určeného pracovníka skupiny ohledně projednání vhodného termínu.

Městský soud v Praze označil pro posouzení věci za rozhodnou otázku, zdali bylo podání stěžovatele ze dne 11. 11. 2005 způsobilé vyvolat právní účinky, které zákon č. 106/1999 Sb. (ve znění účinném do 22. 3. 2006) s podáním žádosti o informace spojuje. Stěžovatel podle městského soudu požádal o seznámení se správním spisem vedeným oddělením kontroly a stížností Policie České republiky, jehož obsahem byla jím podaná stížnost, a současně požadoval umožnění pořízení kopií listin obsažených ve spisu. Městský soud dané podání stěžovatele vyhodnotil nikoliv jako žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., ale jako žádost o fyzické seznámení se se spisem a pořízení kopií listin v něm obsažených. Poté městský soud uzavřel, že ač tedy stěžovatel podání formálně označil jako žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., nejednalo se o výkon obecného práva na informace, nýbrž o výkon práva stěžovatele být seznámen s výsledkem řízení o stížnosti (ustanovení §§ 8 – 11 vyhl. č. 150/1958 Ú.l.) a z toho vyplývající právo na seznámení se s obsahem stížnostního spisu. Důvodně tedy správní orgán na žádost žalobce reagoval sdělením ze dne 16. 11. 2005, v němž žalobce vyzval k součinnosti. Neexistovalo zde tak žádné stěžovatelem v žalobě tvrzené rozhodnutí o neposkytnutí informací nastolené na základě právní fikce podle ustanovení § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., tudíž na právní vztahy založené podanou žádostí se potom zákon č. 106/1999 Sb. vůbec nevztahuje. Podle tohoto zákona neměl postupovat ani žalovaný, pro jeho rozhodování o odvolání stěžovatele v tomto ohledu chyběl zákonný podklad, a toto rozhodnutí tedy bylo nicotné. Nemohlo-li být ve věci podle zákona č. 106/1999 Sb. rozhodováno reálně, nemohla nastat ani fikce rozhodnutí o odvolání, a proto bylo nutno žalobu proti takovému rozhodnutí pro nedostatek podmínek řízení odmítnout.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je v řízení zastoupen advokátkou. Důvodnost kasační stížnosti pak posoudil v mezích jejího rozsahu a v nich uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost je důvodná.

V projednávané věci je rozhodující zodpovědět otázku, zda bylo v rozhodné době, jak požadoval a nadále tvrdí stěžovatel, nahlížení do stížnostního spisu vedeného správním orgánem podřaditelné režimu zákona č. 106/1999 Sb.

Žádost, u níž je v této věci sporné, zda byla žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb., anebo žádostí o nahlížení do spisu v jiném právním režimu, byla podána dne 11. 11. 2005 a týkala se stížnostní věci v režimu vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú.l. Stěžovatel žádal, aby byl „seznámen s celým obsahem spisu týkajícího se vyřizování (...) stížnosti a aby (mu) bylo umožněno pořídit si jeho kopii.“ Spis byl veden ve stížnostní věci, vyřizované podle citované vládní vyhlášky, která však ani nahlížení do spisu nijak neupravovala.

Podle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., ve znění platném a účinném v rozhodné době, se tento zákon mj. nevztahoval na poskytování informací podle zvláštního právního předpisu. Poznámka pod čarou mířila na zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. Stávající znění zákona o svobodném přístupu k informacím pak dále

příkladmo uvádí též zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Za tohoto stavu se nabízelo uvážit, zda případně neměla být v posuzované věci pro účely požadovaného *nahlížení do spisu a pořízení kopií* dána před postupem podle zákona č. 106/1999 Sb. přednost uplatnění postupu podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení /správní řád/ (dále též „starý správní řád“), který nahlížení do spisu správního orgánu upravoval jmenovitě, a to ve svém ustanovení § 23. Starý správní řád sice v rozhodné době nebyl mezi předpisy, které mají podle odkazu na § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., přednost před tímto zákonem, výslovně uveden, nicméně je třeba poznamenat, že uvedený výčet (v citované poznámce pod čarou) byl, a také i nadále je, výčtem demonstrativním (viz slovo „*například*“). Případný závěr o obecné přednosti postupu podle starého správního řádu v případě požadavku o poskytnutí informací ze správního spisu před postupem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to zejména tam, kde se jednalo o spisy ve věcech žadatelů o nahlédnutí do spisů, byl plně v souladu s judikaturou zdejšího soudu, vztahující se k poskytování informací ze správního spisu. Z rozsudku ze dne 27. 1. 2004, č. j. 5 A 158/2001 - 100, publ. pod č. 204/2004 Sb. NSS, vyplývá, že ustanovení § 23 starého správního řádu o nahlížení do spisů je zvláštním ustanovením ve vztahu k zákonu o svobodném přístupu k informacím. V případech, na něž se vztahuje § 23 starého správního řádu, nelze postupovat podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Obdobné závěry pak také plynou z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2006, č. j. 8 As 34/2005 - 76, www.nssoud.cz.

Nicméně zákon č. 71/1967 Sb. v ustanovení § 2 písm. b) výslovně stanovil, že *ustanovení tohoto zákona se nevztahují na projednávání a vyřizování stížností a podnětů občanů a organizací, kde platí zvláštní právní předpisy*. V posuzované věci se ale nejednalo ani o projednávání, ani o vyřizování stížnosti, nýbrž jen a toliko o nahlížení do spisu a o požadavek na umožnění pořízení kopie spisu, a tady by užití § 23 starého správního řádu dovodit možno bylo, a to zejména s ohledem na ustanovení § 3 odst. 5 starého správního řádu o přiměřeném použití ustanovení o základních pravidlech řízení při dalších či jiných dílčích úkonech správních orgánů. Ostatně takto také bylo postupováno v době před přijetím zákona č. 106/1999 Sb., kdy pro nahlížení do stížnostních spisů absentovala jakákoliv výslovná právní úprava.

Od přijetí, resp. nabytí účinnosti, zákona č. 106/1999 Sb., a to až do nabytí účinnosti zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „nový správní řád“), bylo nahlížení do stížnostních spisů podřaditelné pod ustanovení § 14 odst. 3 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., kde se mj. uvádělo, že: *Povinný subjekt posoudí obsah žádosti a poskytne požadovanou informaci ve lhůtě nejpozději do 15 dnů od přijetí podání nebo od upřesnění žádosti, a to nahlédnutím do spisu, včetně možnosti pořídit kopii,*“. Jednalo se o přímou podřaditelnost předmětných postupů citovanému zákonnému ustanovení, které také na dané postupy plně způsobile dopadalo, a to navíc i pod zorným úhlem čl. 17 Listiny základních práv a svobod o právu na informace. Tak to také vyjadřovala i související judikatura, nejnověji viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 As 38/2007 - 78. V současné době, tj. po nabytí účinnosti nového správního řádu, je tato konstrukce již opuštěna, což našlo svůj výraz i ve zrušení citovaného znění § 14 odst. 3 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., a to zákonem č. 61/2006 Sb.

Nejvyšší správní soud k této otázce uzavírá, že stěžovatelem požadované „seznámení s celým obsahem spisu týkajícího se vyřizování (...) stížnosti a umožnění pořídit si jeho kopii“ mělo být Městským soudem v Praze podřazeno režimu zákona č. 106/1999 Sb., a nikoliv stížnostní vyhlášce č. 150/1958 Ú. l., která ostatně nic takového neupravovala.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti vytýkal městskému soudu mj. to, že jeho rozhodnutí trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Nedostatek důvodů spatřoval stěžovatel v tom, že pro rozhodnutí výrokem II. a IV. městský soud vyšel ze zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování, resp. v obsahu správního spisu. Tímto zjištěním bylo, že žalobce v reakci na svoji žádost o poskytnutí informací ze dne 11. 11. 2005, obdržel od žalovaného sdělení ze dne 16. 11. 2005, že jeho žádosti bude vyhověno a vyzval jej, aby kontaktoval vhodného pracovníka ohledně projednání vhodného termínu. Stěžovatel uvádí, že takové sdělení nikdy neobdržel, žalovaný ani netvrdí, že by tuto písemnost odeslal doporučeně do vlastních rukou, resp. že by vůbec byla prokazatelně odeslána a doručena. Na tuto námitku, byť obsaženou v žalobě, soud nijak nereagoval, rozsudek tak nemá oporu v obsahu správního spisu a zároveň je pro nedostatek odůvodnění (pro nevypořádání se všemi žalobními námitkami) nepřezkoumatelný a zmatečný.

Stěžovatel v žalobě zejména uvedl, rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 23. 12. 2005 o odvolání stěžovatele je odůvodněno tím, že prý dne 21. 11. 2005 bylo dáno podatelnou k poštovní přepravě sdělení vedoucího 2. skupiny oddělení kontroly a stížností Policejního prezidia Policie ČR mj. M. F., ve kterém mělo být stěžovateli sděleno, že jeho žádosti bude vyhověno, a to v rozsahu stanoveném příslušnými předpisy (stěžovatel k tomu poznamenal, že tím bylo implikováno, že mělo být vyhověno žádosti nikoliv v celém rozsahu, ale jen v rozsahu omezeném, a tak byl na místě postup podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., který nenásledoval). Toto sdělení mělo být odesláno „obyčejně“ a nikoliv do vlastních rukou. Stěžovatel dále poukázal na to, že v odůvodnění tohoto rozhodnutí se uvádí, že pokud stěžovatel předmětné sdělení neobdržel, není to zaviněno chybným postupem povinného subjektu, ale pravděpodobně nedostatkem ve službách držitele poštovní licence. Žalovaný uzavřel odůvodnění napadeného rozhodnutí tvrzením, že požadované informace stěžovateli byly poskytnuty v zákonné lhůtě (přestože on žádné neobdržel), a proto nelze podat odvolání.

Jakkoli tedy stěžovatel v žalobě přímo a samostatně neuvedl, že mu předmětné sdělení ze dne 16. 11. 2005 nebylo doručeno, námitkami proti napadenému rozhodnutí žalovaného jednoznačně zpochybnil to, že by mu takové sdělení doručeno bylo, stejně jako namítal, že ani případným doručením takového sdělení by nebyly požadované informace poskytnuty.

Z obsahu odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že se městský soud touto žalobní námitkou skutečně nezabýval, a toliko konstatoval, že správní orgán na žádost stěžovatele důvodně reagoval sdělením ze dne 16. 11. 2005, v němž jej vyzval k součinnosti. Meritorní posouzení této námitky soudem je třeba především z toho důvodu, aby bylo možno vůbec rozhodnout, zda bylo či nebylo učiněno zadost požadavkům zákona č. 106/1999 Sb. Za situace, kdy tato zákonná úprava znala a výslovně uváděla jako jeden ze způsobů poskytnutí informace „..... nahlédnutí do spisu, včetně možnosti pořídit kopii,“;

bylo zřejmé, že povinný v návaznosti na podanou žádost musel nejprve, jako subjekt, u něhož se spis zpravidla nacházel, žadateli poskytnout reálnou možnost do spisu nahlédnout a příp. upřesnit, kopie kterých listin ze spisu požaduje, musel mu spis k nahlédnutí „zpřístupnit“ a k tomu bylo nutně třeba žadateli nabídnout místo a čas pro dané nahlédnutí. Teprve na základě posouzení těchto skutečností bude možno učinit závěr o opodstatněnosti úvah o fiktivním či fiktivních rozhodnutích v posuzované věci, jak to činí stěžovatel ve své kasační stížnosti.

Pokud jde o další stěžovatelovu námitku, že za situace, kdy napadá fiktivní rozhodnutí, a následně v téže věci i reálné rozhodnutí, pak dané řízení tvořilo jeden celek, a nevidí důvodu, proč by měl zpoplatňovat obě rozhodnutí, vydaná v jednom správním řízení, jež tvoří jeden celek, a napadená jednou žalobou, dvěma soudními poplatky, s tou se Nejvyšší správní soud principiálně výslovně neztotožňuje, a to ani za situace, kdy stěžovatel podpůrně argumentuje rozhodnutím Městského soudu v Praze, sp. zn. 6 Ca 183/2003, v obdobné věci, kdy soud žalobu směřující proti reálnému a fiktivnímu rozhodnutí o odepření informací v jednom a tomtéž řízení (na základě téže žádosti) projednal a rozhodl po zaplacení jediného soudního poplatku 2000 Kč a žádný druhý soudní poplatek již nevybíral.

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů stanoví, že soudní poplatky se vybírají za řízení před soudy České republiky a to z úkonů uvedených v sazebníku poplatků (nebo také za jednotlivé úkony), přičemž podle položky 14a, bod 2) písm. a) sazebníku je soudní poplatek pro dané případy koncipován jako soudní poplatek za žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení ve věcech správního soudnictví proti rozhodnutí správního orgánu. Ustálená judikatura přitom dospěla k výkladu, v jehož smyslu se výše poplatku řídí počtem žalobou napadených rozhodnutí. Tak např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 1. 1993, č. j. 6 A 6/93 - 9 uvádí, že: *Napadá-li žalobce jednou žalobou více rozhodnutí správního orgánu, je povinen uhradit soudní poplatek za každé rozhodnutí takto napadené. Je nerozhodné, že obě věci spolu skutkově souvisí, týkají se týchž účastníků a i právní argumentace žalobce, dovozující porušení zákona je táž.* Obdobný závěr vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2004, č. j. 5 Afs 3/2003 - 27, www.nssoud.cz, v němž se stanoví: *Směřuje-li jedna žaloba proti více rozhodnutím správního orgánu přezkoumá právě takový počet rozhodnutí, který odpovídá výši skutečně zaplaceného soudního poplatku, neboť není oprávněn namísto žalobce určit, která rozhodnutí má přezkoumat a stran kterých má řízení zastavit.* Pokud stěžovatel namítá, že by neměl být hrazen soudní poplatek za dvě rozhodnutí, vydaná v jednom správním řízení, jež tvoří jeden celek, lze s ním souhlasit potud, že takto nelze předepisovat a vybírat samostatně soudní poplatek ve vztahu k souběžně žalobou napadeným rozhodnutím orgánu II. i I. stupně. Tato rozhodnutí jsou skutečně vydávána v řízení, které spolu tvoří jeden celek. O takový případ však v posuzované věci nešlo.

Stěžovatel tedy uspěl se svými stížnostními námitkami ohledně toho, v jakém právním režimu mu mělo být umožněno nahlédnout do spisu a pořídit si z něho kopie, a dále ohledně opomenuté žalobní námítky činící sporným, že mu bylo doručeno sdělení povinného ze dne 16. 11. 2005, jak bude požadované nahlédnutí do spisu a pořízení kopií fakticky zrealizováno.

Nejvyšší správní soud proto zrušil napadený rozsudek a vrátil věc Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení; v něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) a přezkoumá napadené rozhodnutí žalovaného také na základě žalobní námitky, kterou v původním řízení opomenul. V novém rozhodnutí o věci rozhodne Městský soud v Praze i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu